A. D. 1902.

CURRENDA IV.

N. 1439.

KONKURS.

Konkurs na posadę Katechety przy 5klasowej szkole ludowej w Ropczycach był już kilka razy ogłaszany, a mimo to nie znalazł się między Klerem dyecezalnym kandydat na tę posadę. Ponieważ Biskupi Ordynaryat chciałby koniecznie tę posadę widzieć obsadzoną, przeto raz jeszcze ogłasza niniejszem na nią konkurs z tem nadmienieniem, że Rada gminna w Ropczycach uchwaliła na rok 1902. dodatek pensyjny dla X. Katechety w kwocie 120 K. i obiecała, że w przyszłości, jeżeli stosunki gminy się polepszą, przeznaczy większe relutum na pomieszkanie dla X. Katechety, albo mu udzieli mieszkanie w naturze. Wobec tej ofiarności Rady gminnej należy się spodziewać, że materyalne położenie Księdza Katechety w Ropczycach nie będzie gorsze niż w innych małych miastach i Ordynaryat Biskupi spodziewa się, że tym razem nie będzie bez skutku Jego Odezwa.

N. 1440.

Stowarzyszenie „Priester-Kranken-Unterstützungs-Verein".

Jak się okazuje z ostatniego sprawozdania, korzystało z trzech sanatoryów, jakiemi wspomniane Stowarzyszenie rozporządza, w roku ubiegłym 142 kapłanów i 7 kleryków: mianowicie *w Gorycyi* od 16. października 1900 do 15. maja 1901. przebywało 13 kapłanów — *w Meranie* od 15. września 1900 do 31. maja 1901 kapłanów 44 i 5 kleryków — *w Ice* od 1. stycznia do 31. grudnia 1901 kapłanów 85 i 2 kleryków.

W ciągu r. 1901 przystąpiło do tego Stowarzyszenia 161 nowych członków, z tych 2 *jako fundatorów* z kwotą na cele Stowarzyszenia po 200 koron, 102 jako dożywotnich członków z kwotą po 40 koron, 57 jako wspierających członków płacąc rocznie po 2 korony. Kto ze wspierających członków przez dwa lata nie uiszcza przepisanej kwoty, uważa się go według statutu za wystąpującego ze Stowarzyszenia.

Do sanatoryów bywają przyjmowani tylko tacy petenci, którzy mogą mieć nadzieję, iż powrócą do zdrowia i do czynnej służby. W tym celu do podania należy dołączyć świadectwo lekarskie.

Wszelkie podania i przesyłki należy adresować do zarządu: „*Vorstand des Priester-Kranken-Unterstützungsvereines in Görz.*

L. 1486.

Dzieło godne zalecenia.

Wyszedł z druku tom I. dzieła: *Katechismus-Dispositionen* von Anton Ender. Feldkirch. Unterberger-Verlag. s. 223 in 8o — w cenie 2 Koron. Autor trzyma się ściśle tekstu „wielkiego katechizmu austryackiego“, który w dyecezyi naszej obowiązywać będzie w szkołach średnich i w wyższych klasach wydziałowych, a zarazem służyć może do nauki dopełniającej i katechez parafialnych. W dyspozycyach swych nie wyjaśnia autor i nie udowadnia tekstu katechizmowego z rozmysłu, bo sądzi, że każdy teolog to potrafi, ale stara się ułatwić przygotowanie do lekcyi przez to, że rozczłonkowuje logicznie odpowiedzi katechizmowe i dodaje do nich wstępy interesujące oraz praktyczne i gruntownie opracowane zastósowania. Ostatnie mogą zarazem służyć za wyborny substrat do kazań katechizmowych. Jesteśmy przekonani, że praca ta— owoc praktyki długoletniej—może P. T. Duchowieństwu parafialnemu, a zwłaszcza XX. Katechetom oddać jak najlepsze usługi, dlatego chętnie ją zalecamy. Tom II. i ostatni wyjdzie niebawem.

L. 1796.

NA MIESIĄC MAJ.

O Matce Boskiej z Lourdes.—Historya objawień i pierwszych cudownych uzdrowień, opowiedziana popularnie z dodaniem stósownych nauk w 32 ustępach, przez ks. *Jana Jaworskiego, Prałata Scholastyka Kapituły katedr. w Tarnowie.*

Autor tego dziełka był w Lourdes na miejscu, gdzie się wszystkiemu pilnie przypatrywał, badał, czytał, studyował — i w końcu, nie należąc bynajmniej do ludzi łatwowiernych, wyniósł to przekonanie, iż niema na świecie prawdy pod względem historycznym silniej stwierdzonej jak ta, że się Królowa nieba ubogiej dziewczynie, Bernadecie Soubirous, rzeczywiście przez ośmnaście razy ukazywała i że tamże, na miejscu tych objawień, dzieją się odtąd, aż do dzisiejszego dnia cuda, badane i sprawdzane przez całe komisye lekarskie. Historyę tych objawień i pierwszych cudownych uzdrowień podaje autor w stylu prostym i popularnym, aby i prostaczkowie mogl rozumieć, wysnuwając od czasu do czasu z toku opowiadania stósowne wnioski i wskazówki dla życia chrześcijańskiego.

W naszych czasach, kiedy jeden z teraźniejszych pismaków polskich poważył się rzucić bluźnierstwo na niepokalaną Matkę Syna Bożego, tego rodzaju niezbita historya daje najlepszą odpowiedź na te bezbożne zapędy i zwycięzko ściera łeb staremu wężowi i jego szatańskiemu nasieniu.

Cena jednego egzemplarza wynosi koronę, oprawnego w płótno o 40 h. więcej. Nabyć można w księgarni *Zygmunta Jelenia* w Tarnowie i gdzieindziej.

L. 1805.

Zmiana Katechizmów na rok szkolny 1902/3.

Dla ujednostajnienia nauki religii we wszystkich szkołach niższych i średnich w całym Kraju przyszło do porozumienia między wszystkimi Ordynaryatami Biskupimi obrz. łać. a owocem tego porozumienia jest niniejsze Nasze rozporządzenie:

W miejsce używanych dotąd w szkołach Naszej Dyecezyi Katechizmów X. Likowskiego będą na przyszłość używane Katechizmy, które świeżo przetłumaczone i wydane drukiem w Krakowie w trzech różnych formatach tj. jako: „Katechizm mały“ „Katechizm średni“ i „Katechizm wielki“. — „*Katechizmu małego*“ będzie się używać we wszystkich klasach szkół wiejskich i w pierwszych czterech klasach szkół miejskich. — „*Katechizmu średniego*“ będzie się używać w szkołach wydziałowych i przemysłowych oraz w 5. i 6. klasie szkół miejskich. Natomiast w I. klasie szkół średnich oraz w seminaryach nauczycielskich będzie używany „*Wielki Katechizm*“. — Ta zmiana w całej swej rozciągłości wejdzie w życie dopiero na rok szkolny 1903/4 — na razie zaś tj. na rok szkolny 1902/3 zmiana ta obejmie tylko te klasy, gdzie dotąd były w użyciu albo „Krótki Katechizm“ X. Likowskiego, albo „Katechizm“ napisany przez X. dr. Jana Slosarza. Tam zaś, gdzie dotąd był używany „Mały Katechizm“ X. Likowskiego, tj. na drugim roku nauki w szkołach wiejskich i miejskich, pozostanie on jeszcze w użyciu przez rok szkolny 1902/3. — A więc od roku szkolnego 1903/4 będą we wszystkich szkołach Naszej Dyecezyi używane wyłącznie Katechizmy krakowskie według wyżej podanego rozkładu. —

L. 1869.

Spółka sadowniczo-ogrodnicza w Tarnowie.

Pod taką firmą zawiązała się za inicyatywą tutejszego z ruchliwości swej i działalności chlubnie znanego Towarzystwa ogrodniczego spółka handlowa, której celem jest podniesienie gospodarstwa sadowniczego przez sprzedaż owoców i jarzyn w stanie surowym lub po poprzedniem ich przerobieniu, przez produkcyę i sprzedaż win owocowych i jagodowych i przez zakupno materyałów i przedmiotów, pozostających w związku z celem spółki.

Z tym głównym celem wiążą się atoli i inne dla powiatu tarnowskiego bezpośrednio, a dla kraju całego pośrednio wielkiej wagi ekonomicznej. Spółka ta ma bowiem ułatwiać właścicielom sadów stały zbyt wyprodukowanych owoców, a względnie jarzyn, po cenach odpowiednich, uwalniając ich od wyzysku handlarzy drobnych, jakoteż od konieczności wydzierżawiania swych sadów, na czem zwyczajnie bardzo wiele tracili. —

Mając wybór tak w owocach jak i jarzynach, będzie mogła Spółka dostarczać odbiorcom swoim artykułów wyborowych po cenach umiarkowanych, czem będzie mogła znowu wyrugować z naszych rynków i handlów towar zagraniczny, zwykle grubo

przepłacany, chociaż częstokroć od krajowego gorszy, co byłoby rzeczą pożądaną, bo zatrzymałoby znaczne kapitały w kraju.

Spółka ta postanowiła działać wspólnie z Kółkami rolniczemi, które mają pośredniczyć przy zakupnie materyału surowego i zająć się rozsprzedarzą przerobów, a szczególnie tanich, dobrych i zdrowych win owocowych i jagodowych, które pragnie Spółka między ludem rozpowszechnić, a temsamem usunąć z czasem używanie nader szkodliwych napojów alkoholowych. Myśl bardzo szczęśliwa, której każdy ludowi naszemu życzliwy przyklasnąć musi.

Spółka ta daje rękojmię pomyślnego rozwoju i dodatniej działalności, gdyż członkowie Dyrekcyi, od których głównie rozwój jej zależy, wnoszą do niej z jednej strony wiedzę fachową w kierowaniu sprzedażą owoców, z drugiej strony takąż wiedzę co do kierunku technicznego przy wyrobie win, a z trzecicj znajomość handlową, która ma zapewnić zbyt wytworzonych przez Spółkę produktów. A mianowicie weszli w skład Dyrekcyi: p. *Tadeusz Czaykowski*, profesor Seminaryum nauczycielskiego, egzaminowany nauczyciel dla chemicznej technologii, autor „Poradnika przy wyrobie win owocowych i jagodowych“ i redaktor „Głosu rolniczego“, który objął kierunek techniczny; p. *Józef Sokalski*, właściciel apteki i realności, członek Wydziału Kasy oszczędności i Radny miasta, który prowadzić będzie kasę i księgi, a jako trzeci dyrektor p. *Wojciech Maciaszek*, kierownik kraj. szkoły ogrodniczej, który objął kierunek fachowy co do zakupna i sprzedaży owoców jakoteż dział korespondencyjny. Do Rady nadzorczej należą jako Prezes: *X. kanonik Dr. Jan Bernacki*; *Dr. Mieczysław Gałecki* adwokat krajowy, *Władysław Delekta*, *Wiktor Tabeau* i *A. Kurowski* jako członkowie.

Spółka taka jest pierwszą w kraju i już dla tego samego a bardziej jeszcze dla celów, do jakich dąży, należy się jej poparcie gorące — nietylko moralne, którego jej z pewnością nie braknie, ale i materyalne; dlatego powinien do niej przystępować, kto może, a prawie każdy, nawet mniej zamożny, wobec nader przystępnych warunków, wpisowe bowiem wynosi 4 K., a udział kosztuje tylko 25 K., a można ich brać ilość dowolną aż do 50.

Zważywszy cel piękny i doniosłość tego stowarzyszenia dla powiatu i kraju, polecamy je Duchowieństwu naszej Dyecezyi i przesyłamy mu z naszem błogosławieństwem pasterskiem serdeczne: Szczęść Boże!

ADRES: Spółka sadowniczo-ogrodnicza w Tarnowie ulica Różana Nr. 11.

Nr. 1870

Ex. S. Congr. Supr. et Univ. Inquisitionis.

Superiores Regulares non possunt cognoscere causas suorum subditorum ad S. Officium spectantes.

Feria IV. die 15 Mai 1901.

In Congregatione Generali Sacrae Romanae et Universalis Inquisitionis Eminentissimi ac Reverendissimi Domini Cardinales in rebus Fidei et morum Inquisitores Generales sequens tulere Decretum: Uti pluries a Summis Pontificibus sancitum est, in

rebus ad S. officium spectantibus nullo modo ad Superiores Regulares pertinere subditorum suorum causas agnoscere, nulloque proinde titulo aut praetextu posse vel debere, nisi de expresso S. Congregationis mandato, de his inquirere denunciationes recipere, testes interrogare, reos excutere, iudicium instituere, sententiam ferre aut alia quavis ratione vel modo in eis sese immiscere vel munus apponere; sed quos Religiosi Viri ex suis subditis vel confratribus vel etiam superioribus huiusmodi criminum, prasertim quod ad *abusum Sacramentalis Confesionis* spectat reos vel suspectos noverint, strictim teneri, absque ulla cum aliis quibuscumque communicatione, nulla petita venia, nullaque fraterna correptione aut monitione, praemissa, *eos S. Officio aut locorum Ordinariis incunctanter denuntiare.* Ne vero sanctissimae hae leges ex ignorantia (quod Deus avertat) negligi aut infringi contigat, Superioribus grave onus incumbere eos, quo opportuniori putaverint modo, ad subditorum suorum certam et distinctam identidem deferre notitiam earumque ab eis plenam observantiam urgere.

Quae omnia Sanctissimus Dominus Noster Divina Providentia Papa XIII. in audientia R. P. D. Commissario Generali die 17 eiusdem mensis et anni impertita, benigne adprobare et confirmare dignatus est.

L. † S. Can. MANCINI, *S. R. et U. I. Not.*

N. 1892.

Kazania O. Pawła Segneri'ego T. J.

Przełożył z włoskiego **Ks. Dr. J. Górka**. Tom. I.

O. Paweł Segneri należy, według zgodnego świadectwa wszystkich krytyków, do najznakomitszych kaznodziejów, a sami Włosi zwą go słusznie ojcem i odrodzicielem wymowy duchownej w swoim kraju.

Tom I. jego kazań, po polsku, poprzedził tłómacz szkicem jego życia, pełnego cnót heroicznych, a następnie podał krótką charakterystykę tego prawdziwie apostolskiego misyonarza z 17. wieku. Tom obecnie wydany zawiera 20 kazań, które mogą oddać wyborne usługi Duchowieństwu jako kazania odpustowe, rekollekcyjne; można ich zresztą użyć i w zwykłe niedziele. Kaznodzieja mówi tu: o skutkach grzechu ciężkiego, o miłości Boga ku ludziom, o miłości nieprzyjaciół, o słuchaniu słowa Bożego, o sądzie ostatecznym, o obojętności w służbie Bożej, o względach ludzkich, o duszach w czyścu cierpiących, o niebie, o odkładaniu pokuty, o zgorszeniu, o nierozsądnej miłości względem własnej rodziny, o piekle, o lekceważeniu sobie gróźb Bożych czyli o zatwardziałości, o unikaniu okazyi do grzechu, o niewdzięczności względem Boga, o upomnieniu braterskiem, o obmowie, o Bóstwie Chrystusowem.

Prasa nasza kościelna z wielkiem uznaniem wyraziła się o tem wydawnictwie. I tak Przegląd kościelny w Poznaniu w zeszycie 4 za kwiecień 1902 r. między innemi to pisze na str. 317 i dalszych: „Czem dla nas Polaków Piotr Skarga, czem dla Francuzów Bourdaloue, czem dla Niemców Förster, tem był i jest dla Włochów O. Paweł Segneri.... To też nic dziwnego, że skoro tylko okazały się w handlu księgarskim kazania tego wielkiego mowcy, w lot je rozchwycono tak, ze w samym włoskim języ-

ku wyszło już więcej, niż 30 wydań jego. A cóż dopiero mówić o tłómaczach na obce języki?... Prawie niema cywilizowanego narodu katolickiego, któryby nie posiadał tych arcydziel, przełożonych na swój język. I u nas Polaków znano Segneri'ego bardzo dawno, ale niestety tylko z oryginału, lub ż wyjątków, pozamieszczanych w różnych zbiorowych wydaniach kazań zagranicznych. Znał je i posługiwał się niemi nasz złotousty O. H. Kajsiewicz, a nawet w swoich „Radach dla młodych kaznodziejów i spowiedników“ stawia je za wzór do naśladowania... Następnie o polskim przekładzie tak mówi recenzent: „Tłómaczenie przedstawia się bardzo korzystnie. Obok najściślejszego zachowania pierwotnego uroku i potęgi wyrażeń oraz myśli Segneri'ego jest tu zupełnie czysta i nadzwyczaj potoczysta polszczyzna tak, iż gdyby napis nie zdradzał, że się ma przed sobą tylko tłómaczenie, myślałbyś, że czytasz oryginalne polskie dzieło“.

Zaś „Gazeta kościelna“ Nr. 15. z 10 kwietnia 1902 r. te pisze słowa: „Wielką niewątpliwie przysługę oddał kaznodziejom polskim ks. Dr. Górka tym swoim przekładem jednego z największych mowców kościelnych, jacy dotąd w winnicy Pańskiej pracowali. Kazania Segneri'ego odznaczają się zarówno logicznością i siłą przekonywającą argumentacyi, jakoteż pierwszorzędnemi zaletami retorycznemi... Wszystkie te kazania czynią zadość potrzebom praktycznym, mówią o sprawach najżywotniejszych—osnowa ich będzie na miejscu i w katedrach biskupich i w kościółkach wiejskich,—naturalnie mutatis mutandis. W każdem z nich jest argumentacya przeprowadzona w ten sposób, że rozum słuchacza musi przyznać kaznodziei słuszność, ale nie są to wywody suche, abstrakcyjne (jakie napotykamy zwykle w kazaniach niemieckich), któreby nie przemawiały do uczucia i wyobraźni, nie działały na wolę; — owszem Segneri zna duszę ludzką i wie, jak trzeba mówić do ludu (chociaż zawsze używa stylu, który podobać się musi i ludziom wykształconym, a niejeden ustęp jest obliczony na takich właśnie słuchaczy. To też skutki jego nauk były „olbrzymie“, jak pisze szan. Tłómacz w swojej przedmowie, w której podaje także wyborną charakterystykę O. Segneri'ego i sam zwraca uwagę na słabe jego strony, przestrzegając przed niekrytycznem naśladownictwem“. O przekładzie samym pisze niżej recenzent: „Przekład ks. Górki jest bardzo staranny, potoczysty, wzorowy. Tylko w niektórych miejscach potrzebne są drobne poprawki lub wyjaśnienia“.

Tom drugi tych kazań wyjdzie drukiem przed końcem kwietnia. Nabywać można książkę wprost u tłómacza albo w księgarni Jelenia w Tarnowie. Cena jednego tomu bez przesyłki pocztowej 3 kor. 60 hal. Dochód przeznacza tłómacz na rzecz jednego z katolickich stowarzyszeń w Tarnowie. —

N. 1875.

E. S. CONGR. INDULG.

Conceduntur Indulg. favore Scapularis SS. Cordium Jesu et Mariae.

LEO PP. XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ad fidelium cultum pietatemque erga Divinum Cor Jesu atque Purissimum Cor Deiparae Virginis magis fovendam et excitandam, supplicationibus, quas Nobis adhi-

buere tum Venerabilis Frater Episcopus Massiliensis, tum religiosae Sorores ex Instituto Filiarum Cordis Jesu, libenter obsecundavimus, et per Decretum S. Rituum Congregationis die IV. Aprilis MDCCCC datum [1]) scapulare eiusdem S. Cordis Jesu in agonia positi nec non Amantissimi Cordis Mariae Perdolentis una cum proprio ritu et formula benedictionis et impositionis adprobavimus. Quum vero nunc a Nobis postulatum fuerit, ut nonnullas dicto scapulari indulgentias adnectere et applicare velimus, Nos ut etiam in hac re piis votis annuamus, de Omnipotentis Dei misericordia ac BB. Petri et Pauli App. eius auctoritate confisi, omnibus et singulis Christifidelibus in universo orbe degentibus, qui praedictum scapulare, dummodo sit confectum iuxta formam in supradicto Decreto descriptam, de mauu Sacerdotis, cui ab Apostolica Sede facultas facta fuerit, receperint, si die receptionis vere poenitentes et confessi ad S. Synaxim accesserint, *plenariam*, item in cuiusque eorum mortis articulo, si vere etiam poenitentes et confessi ac S. Communione refecti vel quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, nomen Jesu ore, si potuerint, sin minus corde, devote invocaverint etiam *plenariam*; et si vere poenitentes et confessi ac S. Communione refecti quamlibet Ecclesiam seu Oratorium publicum solemnitate SSmi Corporis Christi, feria sexta post octavam eiusdem solemnitatis, postrema dominica mensis Augusti et festivitate Immacnlatae Conceptionis B. M. V. a primis vesperis ad occasum solis dierum huiusmodi quotannis devote visitaverint, ibique pro Christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, *plenariam similiter omnium* peccatorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium Litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae praemunitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae; atque praesentium Litterarum, quod nisi fiat, nullas easdem esse volumus, exemplar ad Secretariam S. Congregationis Indulgentiis sacrisque Reliquiis praepositae deferatur, iuxta Decretum ab eadem S. Congregatione die XIX. Ianuarii MDCCLVI. latum et a S. M. Benedicto PP. XIV. Praedecessore Nostro die XXVIII. dicti mensis adprobatum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die XVII. Martii MDCCCCI, Pontificatus Nostri anno vigesimo quarto. —

Alois Card. Macchi.

[1]) Cfr. Anal. Eccl., Vol. VIII. 262.

Pro notitia:

Akty strzeliste, które odmawiać należy po Mszy św. z ludem (vide Curr. XVIII. ex a. 1901) są do nabycia *w Kancelaryi Konsystorskiej.* 100 egzemplarzy kosztuje *2 Korony.* —

Portatilia konsekrowane są do nabycia *w Kancelaryi Konsystorskiej. Jeden egzemplarz 10 Koron.*

N. 1906.

Mutationes inter Venerabilem Clerum

inde a 1. Februarii ad 15. Aprilis.

Decoratus Expositorio can. R. *Sigismundus Miętus*, Curatus de Czarnypotok.

Nominati: A. R. *Antonius Wilczkiewicz*, Parochus de Olesno, Decanus foraneus Dąbrovaensis in locum A. R. Clmi *Dr. Josephi Kasprzak*, qui ad proprias preces suas ab hoc munere est eliberatus.

A. R. *Franciscus Kahl*, Curatus in Gręboszów, nominatus Vice-Decanus Dąbrovaensis.

R. *Joannes Olexik*, Parochus de Podegrodzie nomin. Vice-Decanus et R. *Joannes Sroczyński*, Paroch. de Siedlce, Notarius Decanatus Neo-Sandecensis.

R. *Joannes Piaskowy*, Curatus de Łącko, nom. Notarius Decanatus Łącensis.

R. et Clmus *Dr. Ladislaus Mysor*, nomin. Judex surrog. in Judicio dioeces. pro causis matrim.

Translati sunt: *R. Valentinus Mucha* e Królówka ad Grybów — *R. Josephus Nowak* e Radgoszcz ad Męcina — *R. Joannes Jachtyl* e Męcina ad Rożnów — *R. Martinus Zuziak* e Rożnów ad Nagoszyn — *R. Andreas Łuczkosiński* ab officiis Cooperatoris eliberatus ad tempus infirmitatis suae — *R. Joannes Hołda* e Łęki ad Radgoszcz — *R. Leo Gruszowiecki* privatus „Celebret“.

A. R. Eduardus Ropski, Curatus in Chomranice, Beneficio suo, ob infirmitatem, libere resignavit.

Z ORDYNARYATU BISKUPIEGO

w Tarnowie d. 15. kwietnia 1902.

† LEON

Biskup.

Nakładem Kleru dyecezalnego. Drukiem Józefa Styrny w Tarnowie.